

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 28/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om förarexamensverksamhet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 25 oktober 2005 en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om förarexamensverksamhet (RP 176/2005 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Eija Maunu, kommunikationsministeriet

- enhetschef Sami Mynttinen, Fordonsförvaltningscentralen
- undervisningsråd Markku Lappalainen, Utbildningsstyrelsen
- ordförande Antti Peiponen, Finlands Bilskoleförbund rf
- trafiksäkerhetsansvarig Jarmo Jokilampi, Suomen Motoristit ry.

Dessutom har utskottet fått skriftliga utlåtanden från

- handels- och industriministeriet
- Automobilförbundet rf.

PROPOSITIONEN

I lagen om förarexamensverksamhet görs en del ändringar för att examina ska generera gynnsammare effekter. De generella förutsättningarna för verksamheten och övervakningen av den förbättras genom att längden på de avtal som ingås med serviceleverantörerna ändras och ett direkt förhandlingsförfarande enligt upphandlingslagstiftningen tillåts. För att förarexamen ska hålla god

kvalitet införs specialisering av nätverket för examina men utan avkall på kravet på en miniservicenivå. Genom lagen förbereder man sig för det anbudsförfarande för nya serviceleverantörer som inleds i början av 2006. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2007 när den nya avtalsperioden börjar.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning finner utskottet propositionen behövlig

och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar, men med följande anmärkningar.

Syftet med propositionen är att åstadkomma ett med hänsyn till förhållandena så enhetligt

nätverk av examina som möjligt. Tanken är att minimikraven för körkortsexamen i mån av möjlighet ska bli enhetliga och att alla, oavsett var i landet de bor, såvitt möjligt ges jämbördiga förutsättningar att klara ett självständigt körande. Utskottet understryker att lagen avses förbli sådan att en med tanke på trafiksäkerheten tillräcklig tillgång till enhetliga förarexamens- och körtillståndsprov-tjänster av god kvalitet tryggas i hela landet. Utskottet är mån om att tjänster faktiskt finns att tillgå och understryker att fordonsregistercentralen för att trygga tillgången bör ta hänsyn till en adekvat geografisk täckning när den bestämmer på vilka orter körprov för förarexamen får ordnas.

Den regionala tillgången på examensplatser i landskapen var exakt det tema som experter tog upp vid utfrågningen i utskottet. Utskottet menar att frågan om tillgången på tjänster och kriterierna för kvalitet, trafiksäkerhet och yrkesskicklighet måste ses ur ett jämlikhetsperspektiv. Alla som avlägger förarexamen bör i mån av möjlighet få samma tjänster oavsett var i landet de bor. Utskottet är angeläget om att medborgarna inte blir särbehandlade genom att det inte tillhandahålls likvärdiga tjänster och inte utvecklas tillräckligt allsidiga färdigheter beroende på sin boningsort i landet. Därför vill utskottet understryka att beslutet om examensorter bör fattas med hänsyn till att det i alla regioner på rimligt avstånd också finns tillräckligt många mottagare av förarexamen som gäller framförande av tunga fordon.

Utskottet poängterar att examina får bättre kvalitet om examensorten har en tillräckligt komplex trafikmiljö och mottagarna är yrkesskickliga och upprätthåller sin kompetens. Utbildningsstyrelsen har de facto ansett det viktigt att kraven på trafikmiljö skärps för examensorterna och att nätverket för examina specialiserar sig på examina som gäller framförande av tunga fordon. Om trafiksäkerheten ska förbättras i fråga om tunga fordon måste förarexamen för körkortsklasserna C, CE och D avläggas i en tillräckligt komplex trafikmiljö.

Utskottet konstaterar att det avläggs färre examen för körkort för framförande av tunga

fordon och att det därför med hänsyn till trafiksäkerheten och examenskvaliteten är mer motiverat för dessa prov än andra körprov att mottagandet av examen koncentreras och specialisering sker. Större uppmärksamhet bör också ägnas bedömningen av prestationerna i körtillståndsprov för förare av fordon som transporterar farliga ämnen. För att boningsorten inte ska leda till särbehandling av dem som avlägger examen måste det också ses till att tjänster av detta slag finns att tillgå regionalt. Större färdigheter hos examensmottagare och dem som kör tunga fordon påverkar nämligen också den allmänna trafiksäkerheten.

Enligt kommunikationsministeriet tillåter lagen både som den nu är formulerad och efter ändringarna att tillfälliga ställen används för körtillståndsprov. Fordonsförvaltningscentralen uppger att alternativet faktiskt utnyttjats, särskilt när aktören inte bedriver särskilt omfattande kringverksamhet. Utskottet tycker att förfarandet kan vara ett lämpligt sätt att erbjuda tjänster och understryker att alternativet bör utnyttjas för att tillhandahålla tjänster särskilt om dessa inte annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt.

Samtidigt som utskottet å ena sidan vill understryka vikten av att Fordonsförvaltningscentralen med hänsyn till likabehandling av medborgare garanterar den regionala tillgången när den bestämmer på vilka orter körprov för förarexamen förordnas anser det å andra sidan det vara angeläget att man på de orter där behovet av körprov inte är särskilt stort kunde tänka sig ett system där mottagningsställena inte är bemannade på heltid utan att körprov tas emot vid regelbundna, tillräckligt ofta återkommande tidpunkter. För att jämlikhet ska råda i hela landet bör systemet i mån av möjlighet tas i bruk, menar utskottet.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 1 december 2005

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
vordf. Matti Kangas /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Leena Harkimo /saml
Saara Karhu /sd
Inkeri Kerola /cent
Risto Kuisma /sd
Reijo Paajanen /saml

Erkki Pulliainen /gröna
Eero Reijonen /cent
Pertti Salovaara /cent
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd (delvis)
ers. Lyly Rajala /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.